

İTS SÜREÇLERİ HAKKINDA ECZANELERE BİLGİLER

İlaçlarda karekod konulması mecburiyeti tarihi 01.01.2010 tarihine ertelenmiştir.

2.2.2008 tarihinde yürürlüğe giren Beşeri Tıbbi Ürünler Ambalaj ve Etiketleme Yönetmeliği değişikliği ile yürürlüğe giren karekod uygulaması ile ilaçla ilgili tüm noktalarda yenilenme ihtiyacı ortaya çıkmıştır. İlgili yönetmelik ve Genel Müdürlükçe yayımlanmış kılavuzlara göre, eczanelerin İlaç Takip Sistemi'ne uyumu için öncelikle şu iki şeyi yapmaları gerekmektedir:

1. Karekod okuyabilen Barkod okuyucu(lar) edinmek,
2. Halen var olan eczane yazılımlarının karekod uyumunu sağlamak. İlaçları İTS'ye bildirmek için Eczane yazılımları kullanılması gerekli görülmekte ve yazılım edinilmesi tavsiye edilmektedir.

Bunlardan önce, Eczanelerin illerdeki İl Sağlık Müdürlüğü Eczacılık Şubelerine giderek ilaç ve Eczacılık Genel Müdürlüğü otomasyonuna (IEGM2007) bilgilerini güncellemeleri istenmektedir. Eczacıların mutlaka bu veritabanına kaydolması gereklidir. Bilgilerini IEGM2007 sisteminde güncelleyen eczanelere İTS kullanıcısı ve şifresi verilebilecektir.

Bu bilgiler içinde eczacıların e-mail adresi istenmektedir. Eczacıların özellikle, sürekli kontrol ettikleri bir mail adresi vermeleri gerekmektedir. İTS'ye erişim için kullanılacak kullanıcı adı ve şifreler bu adrese gönderilecek bir prosedürle sağlanacağından bu e-mail adresi önem taşımaktadır. Eczacı kullanıcı adını kendisi oluşturacak, şifrelerini de kendisi değiştirebilecektir.

Karekodlu ürünlerin **Ocak 2010** başında eczanelere yoğun olarak ulaşması beklenmektedir. Eczanenin yönetimi ve gelen karekodlu ürünlerle ilgili işlem yapabilmek için bazı eczane yazılımları edinmek gerekebilecektir. İTS ile testler yapmış olan eczane yazılımları; Tebeos, Byte, Farmakom, Pcpharma, Eczanem, Tercih, Fay Bilişim, İlon Yazılım ve EdimSoft firmalarına aittir.

Eczaneler SGK ekranından eskiden olduğu gibi provizyon alabilecek, karekodlu ürünlerin İTS Web servislerine "Alım Onay bildirimi" ve "Satış bildirimi", iade, iptal, deaktivasyon işlemleri ve SGK web servisine "Reçete Onay Bildirimi" serbest eczane yazılımları ile yapılabilecektir.

Eczanelerin eczane yazılımı satın alırken ya da değişikliğini yaparken 'İlaç Takip Sistemi'ne 'tam uyum' sağlanması taahhüdünü almaları önerilmektedir.

Ecza depoları sisteme dâhil olacaklardır. Eczanelerin ecza depolarından satış bilgilerini elektronik ortamda alabilmeleri için ecza depolarından bu bilgileri talep etmeleri tavsiye edilmektedir. Ecza depoları satışlarını İTS'ye bildirdiklerinde, İTS'nin verdiği onay numarasını eczaneye bildirmeli veya fatura üzerine koymalıdır.

Ecza depolarından bazılarının sisteme girişleri bazı zorluklar sebebiyle gecikebilecektir. Bundan dolayı, sistemin başlangıcında eczanelere gelen ürünlerin ecza depolarınca sisteme kaydedilmiş olması zorunlu olmayacak ancak bu durum bir soru oluşturmayacaktır.

İTS kesinlikle eczaneleri takip etmek üzere kurulmuş bir sistem değildir. İTS mali bir takip sistemi de değildir, mali konularda hiçbir bilgi içermemektedir.

Eczanelerin SGK ile süreçleri aşağıdaki gibi olacaktır:

1. **Alım esnasında hangi ürünlerin hangi ecza deposundan alındığını bilmek gerekmektedir.** Ecza depoları, sattıkları ürünleri İTS'ye bildirmişlerse, eczacıya bildirimin yapıldığı hakkında bilgi verilmelidir. Eğer ecza deposu İTS'ye bildirim yapmamışsa, eczacının bu ürünleri kabul ederken tek tek okutup kendi yazılımına kaydetmesi tavsiye edilmektedir. Bu ürünlerin hangi ecza deposundan alındığı böylece bilinecek ve ispatlanacaktır. Eczacıların aldıkları ürünlerin bilgilerini İTS

sistemine bildirmeleri durumunda ürünlerin çalınması vb. gibi durumlarda, bu ürünler başka yerde satılamaz hale gelecek ve ürünler hakkında tekrar doğrulama yapmaya gerek kalmayacaktır.

2. Satış yapılırken, satılan ürünler İTS'den kontrol edilecektir. İTS'nin olumsuz cevap verdiği ürünler hastaya verilmemeli, geri ödeme kurumuna da fatura edilmemelidir.

Sistemin bir geri ödeme kurumu olarak SGK ile işleyişi özetle şu şekildedir:

- a. Eczane reçeteyi -eskiden olduğu gibi- SGK ekranından girerek hastaya ürünleri satabileceğini ilgili kurumdan kontrol eder. (Provizyon),
- b. SGK eczanenin talebi uygunsa eskiden olduğu gibi bir "Reçete Kontrol Numarası" döndürür.
- c. Bunun üzerine, bu bilgiler SGK yazılımının loglarından eczane yazılımı tarafından alınır.
- d. Eczacı, hastaya vereceği bütün karekodlu ürünleri kendi eczane yazılımına okutur, kaydeder.
- e. Eczacı, kendi eczane yazılımı aracılığı ile bu ürünleri bir "satış" olarak İTS'ne bildirir. TEB bu konuda her eczaneye TEBEOS adında bir yazılımı temin etmeyi taahhüt etmektedir.
- f. İTS bildirilen ürünleri kontrol eder, doğru ise eczaneye bir "satış onayı" döndürür.
- g. Ürünler onaylanmışsa, kendi eczane yazılımından SGK'ya "reçete satış onayı" yaparak kesinleştirir. Buna "reçete kesinleştirme" diyebiliriz. Dönem kesinleştirmeden önce ve reçetenin verilmesini takiben uygun bir zamanda reçete kesinleştirmenin yapılması gerekmektedir.
- h. Kesinleştirmeyi takiben SGK, İTS'den eczanenin sattığı ürünleri kontrol eder.
- i. İTS, o reçete için bildirilen ürünlerin bilgilerini SGK'ya döndürür.
- j. SGK İTS'den gelen bilgilere göre reçeteyi değerlendirerek ödemeye alır.

Diğer geri ödeme kurumlarının süreçleri de benzer şekillerde olacaktır.

Yukarıdaki süreçlerden, "İTS satış bildirimi" ve reçete kesinleştirme süreçleri eczane çalışmalarına bir yenilik olarak gelmiştir. Eczanelerin kullandıkları yazılımlar aracılığı ile eklenen bu süreçlerin işletilmesi eczanelere ek yük getirmeyecektir.

TEB ile birlikte "Tek Ekran" çalışması yapılmaktadır. Tek ekran ile çalışmak mümkün olduğunda eczacı kendi eczane yazılımı ile tüm işlemleri yapabilir hale gelecektir.

Eczanenin elinde olmayan ilaçların temin edilmesine kadar diğer ilaçların da hastaya verilmesine bir engel yoktur. Bu şekilde, eczane yazılımlarına kaydı yapılan ilaçların hastaya verilmesinde bir sakınca görünmemekte, diğer ilaçlar verilince bildirim tekrarlanarak reçete tamamlanabilmektedir.

Artık ilaçların kupürlerinin kesilmesine gerek kalmamıştır. Her sistemin değişmesi esnasında birçok hatalar olabilir, eczacılarımızın sistemi iyi algılayıp ona göre davranmaları ve hataları hemen çözmeleri gerekmektedir. Bu anlamda hataların genel müdürlüğümüze its@iegm.gov.tr mail adresine mail yoluyla bildirilmesi işlemleri hızlandıracak, ayrıca odalara da bilgi verilmesi faydalı olacaktır.

Geçiş sürecinde hem karekodlu hem de kupürlü ürünler bulunacağı için, eczacılar kupürlü ürünlerin kupürlerini reçete arkasına yapıştıracak, karekodlu ürünleri ise sisteme bildirecektir.

Ürünlerde hem kupür hem de karekod varsa yönetmeliğe göre kupür üreticiler tarafından iptal edilerek piyasaya verilecektir. Kupürü iptal edilmemiş karekodlu ürünlerin karekodları sisteme bildirilmemiştir. Bu ürünler kupürleri kesilerek satılmaya devam edecektir.

Geçiş döneminde ürünlerin durumu aşağıdaki şemadaki gibi özetlenmiştir. Eczacıların bu şemaya göre işlem yapmaları ile sorun çıkması engellenebilecektir.

Kupür	Barkod	Karekod	Ödeme Durumu
Var	Var	-	Kupürle ödenir. (Karekod zorunluluk tarihinden önce üretilmiştir)
Var (İptal edilmemiş)	-	Var	Kupürle ödenir. Karekod barkod yerine kesilir.
Var (İptal edilmemiş)	Var	Var	Kupürle ödenir. (Firma karekodları İTS'ye bildirmez.)
Var (İptal edilmiş.)	Var	Var	Karekodla ödenir.
-	Var	Var	Karekodla ödenir.
-	-	Var	Karekodla ödenir.

Diğer süreçler; sarf, imha, alım iade, satış iptali şeklindedir. Bunlara göre, bir çok eczane yazılımı İTS uyumu sağlamıştır. Eczacı; yazılımında, yaptığı her işlemi bir kayıt olarak tutacak, işlemlerini böylece kolaylıkla yapacaktır.

İlaç Takip Sistemi'ne eczane yazılımlarının erişimini sağlamak üzere her eczacıya bir kullanıcı adı ve bir GLN numarası Bakanlıkça tahsis edilecektir. GLN, eczacıya sistemce gönderilecek kullanıcı oluşturma maillerde bulunacaktır.

Sistemle ilgili sorulacak sorular için genel iletişim adresi: its@iegm.gov.tr